

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi leimaverolain 10 ja 12 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan leimaverolakiin tehtäväksi muutokset, jotka aiheutuvat ajokorttiluokitusta koskevien säännösten muuttamisesta ja ajokorttilomakkeen muuttamisesta turvakortiksi. Ajokorteista perittävää leimaveroa

ehdotetaan korotettavaksi turvakortin valmistuskustannusten määrällä eli 40 markalla. Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1990.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Ajokortti

Ajokorttilainsäädännön uudistus aloitettiin 1 päivänä lokakuuta 1989, jolloin siirryttiin kaksivaiheiseen ajokorttijärjestelmään. Hallitus on jatkanut uudistusta antamalla eduskunnalle esityksen laiksi tieliikennelain muuttamisesta (hall. es. 8/1990 vp.). Esityksessä ehdotetaan muutoksia ajokortin myöntämismenettelyyn, ja ajokorttijärjestelmää ja siihen liittyviä menettelyjä ehdotetaan selkiytettäväksi. Ajokortin myöntämismenettelyyn ehdotetut muutokset on otettu huomioon leimaveroa koskevissa säännöksissä. Leimaverolain 10 §:ää muutettiin 1 päivänä lokakuuta 1989 voimaan tulleella lailla (613/89), jolla lyhytaikainen ajokortti säädettiin leimaverosta vapaaksi.

Mainittuun hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymisen jälkeen on tarkoitus antaa uusi ajokorttiasetus. Tarkoituksena on uudistaa ajokorttiluokitusta ja muuttaa ajokorttilomake turvakortiksi.

1.2. Ajokorttiluokituksen muutos

Ajokorttiluokkien muutos on tekninen, eikä tarkoituksena ole muuttaa voimassa olevia leimaveroperusteita. Huomattavin muutos on se, että KT-luokka (kevyt moottoripyörä) poistetaan eikä auton ajo-oikeuteen enää sisälly oikeutta ajaa moottoripyörää. Leimaverolain 10 §:n Ajokorttia koskeva nimike ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan ajokorttiasetuksen ajokorttiluokkien määrittelyä.

1.3. Ajokorttilomake

Ajokorttilomakkeen muuttaminen turvakortiksi nostaa ajokortin valmistuskustannuksia. Väliaikaisten ajokorttien leimaverovapaudesta aiheutuvien valtion tulojen vähentyminen on otettu huomioon niin, että kuljettajatutkinnosta menevää maksua on korotettava 40 markalla silloin, kun hyväksytyn kuljettajatutkinnon jälkeen katsastustoimipaikalta annetaan ajokortti. Jotta ajokorttien valmistuskustannukset saadaan katetuiksi, ehdotetaan kaikkien ajokorttien leimaveroa korotettavaksi 40 markalla.

1.4. Kaksoiskappaleet

Leimaverolain 10 §:n Ajokorttia koskevan nimikkeen 1 momentin 5 kohdassa säädetään ajokortin kaksoiskappaleesta perittävästä leimaverosta. Leimaverosta vapaa on kuitenkin nimenmuutoksen johdosta annettava kaksoiskappale. Kun henkilötunnuksen muuttumisen johdosta annettava kaksoiskappale on rinnastettavissa nimenmuutoksen johdosta annettavaan, ehdotetaan myös henkilötunnuksen muutoksen johdosta annettava kaksoiskappale leimaverosta vapaaksi.

Kun myös henkilöauton ammattiajoluovan ja liikenneopettajaluovan kaksoiskappaleita joudutaan käytännössä antamaan, ehdotetaan nimikkeen 1 momenttiin lisättäväksi uusi 8 kohta, jonka mukaan näiden kaksoiskappaleista olisi perittävä puolet alkuperäisen luvan leimaverosta eli 70 markkaa.

1.5. Väliaikainen ajokortti ja ajokorttiluokan alentamisen tai erityisehtojen muuttamisen johdosta annettava uusi ajokortti

Väliaikainen ajokortti joudutaan antamaan silloin, kun varsinaista ajokorttia ei jostakin syystä voida antaa. Tällainen syy voi olla esimerkiksi viranomaisen tai valmistajan virhe tai se, että ajokorttiin jostakin muusta syystä on tullut virhe. Väliaikainen ajokortti annetaan myös silloin, kun pyydetään ajokortin kaksoiskappaletta.

Ajokorttiluokan alentaminen ja erityisehtojen muuttaminen on nykyisin tehty vanhaan ajokorttilomakkeeseen. Turvakortin käyttöönoton jälkeen tämä ei ole enää mahdollista, vaan tällöin joudutaan antamaan uusi ajokortti.

Nykyisin väliaikaisen ajokortin on voinut antaa vain poliisi, mutta kun ajokortin antaminen siirtyy katsastustoimipaikoille, annetaan väliaikainen ajokortti myös sieltä. Leimaveron periminen näistä on käytännössä ollut epäyhteisestä. Väliaikainen ajokortti ja erityisehtojen muuttamisen johdosta annettava uusi ajokortti ovat monessa suhteessa rinnastettavissa leimaverovapaisiin kaksoiskappaleisiin. Tämän vuoksi ehdotetaan leimaverolain 12 §:ään lisättäväksi uusi 60 kohta, jonka mukaan väliaikai-

nen ajokortti ja sellainen uusi ajokortti, joka annetaan ajokorttiluokan alentamisen tai erityisehtojen muuttamisen takia, on leimaverosta vapaa.

2. Taloudelliset vaikutukset

Ajokorttiluokkien muutoksista vaikuttaa KT-luokan poistaminen leimaveron tuottoon. A-luokan ajokortit lisääntyvät noin 5 000 kappaletta vuodessa, mikä lisää leimaveron tuottoa noin 1,5 miljoonalla markalla vuodessa. Moottoripyörän ajo-oikeus on nykyisin sisällynyt auton ajokorttiin. Ei voida tarkkaan arvioida, miten vaatimus erillisestä moottoripyörän kuljettajatutkinnosta lisää A-luokan ajokorttien hankkimista. Ajokorttilomakkeen valmistuskustannuksia vastaava leimaveron korotus tulisi koskemaan noin 100 000 myönnettävää ajokorttia vuodessa. Tämä merkitsisi noin 1 miljoonan markan leimaveron tuoton lisäystä vuodessa. Ajokortteja uudistetaan noin 15 000 kappaletta vuodessa. Leimaveron tuotto lisääntyisi noin 600 000 markalla vuodesta tästä syystä.

Väliaikaisesta ajokortista ei ole peritty leimaveroa kaikissa poliisipiireissä. Kun leimaveron määrä on ainoastaan 10 markkaa, perinnästä aiheutuvat kustannukset nousevat helposti leimaveron tuottoa korkeammiksi.

3. Voimaantulo

Tieliikennelain muutoksen ja uuden ajokorttiasetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1990. Leimaverolain muutos ehdotetaan tulemaan voimaan samasta ajankohdasta ja koskemaan ajokortteja, jotka annetaan lain voimaantulon jälkeen.

4. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä siinä järjestyksessä kuin valtiopäiväjärjestyksen 68 §:ssä on uudesta tai lisätystä yhtä vuotta pidemmältä ajalta kannettavasta verosta säädetty.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**leimaverolain 10 ja 12 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 10 §:n *Ajokorttia* koskevan nimikkeen 1 momentti, sellaisena kuin se on muutettuna 2 päivänä joulukuuta 1988 ja 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetuilla laeilla (1021/88 ja 613/89), sekä

lisätään 12 §:n 1 momenttiin uusi 60 kohta seuraavasti:

10 §

Seuraavat toimituskirjat tai viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan merkityt lupatodistukset, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, on 6 ja 8 §:ssä säädetyn leiman sijasta varustettava leimalla seuraavin määrin:

Ajokortti:

1) A** ** *- , * B* ** ** *- , * BE** ** *- ,
A B* ** ** *- , A BE** ** *- , * B* C* ** *- ,
A B* C* ** *- , * BE C* ** *- , A BE C* ** *- ,
* BE CE** *- , A BE CE** *- , * B* C* D* *- ,
A B* C* D* *- , * BE C* D* *- , A BE C* D* *- ,
* BE CE DE- ja A BE CE DE-luokan
ajokortti, ei kuitenkaan kuljettajaopetuksen
ensimmäisen vaiheen jälkeen annettava
lyhytaikainen auton ajokortti, 400 markkaa;

2) T-luokan ajokortti 140 markkaa;

3) T-luokan ajokortin muuttaminen muuksi
kuin lyhytaikaiseksi auton ajokortiksi 260
markkaa;

4) ajokortin muuttaminen muuksi ylemmän
luokan ajokortiksi kuin lyhytaikaiseksi auton
ajokortiksi 140 markkaa;

5) ajokortin kaksoiskappale, ei kuitenkaan

nimenmuutoksen tai henkilötunnuksen
muutoksen johdosta annettu, 140 markkaa;

6) henkilöauton ammattiajolupa 140
markkaa;

7) liikenneopettajalupa 140 markkaa; ja

8) henkilöauton ammattiajoluvan ja
liikenneopettajaluvan kaksoiskappale 70
markkaa.

12 §

Leimaverosta ovat vapaat toimituskirjat:

asioissa, jotka koskevat:

niin myös

60) väliaikainen ajokortti ja sellainen uusi
ajokortti, joka annetaan ajokorttiluokan
alentamisen tai erityisehtojen muuttamisen
johdosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1990. Lakia sovelletaan ajokortteihin,
jotka annetaan lain tultua voimaan.

Helsingissä 9 päivänä maaliskuuta 1990

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Ulla Puolanne*

Laki

leimaverolain 10 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain (662/43) 10 §:n *Ajokorttia* koskevan nimikkeen 1 momentti,
 sellaisena kuin se on muutettuna 2 päivänä joulukuuta 1988 ja 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetuilla laeilla (1021/88 ja 613/89), sekä
lisätään 12 §:n 1 momenttiin uusi 60 kohta seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Seuraavat toimituskirjat tai viranomaiselle esitettyyn asiakirjaan merkityt lupatodistukset, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, on 6 ja 8 §:ssä säädetyn leiman sijasta varustettava leimalla seuraavin määrin:

Ajokortti:

1) A-, AB-, ABE-, ABC-, ABE/ABC-, ABE/ABCD-, ABCD-, ABCE-, ja ABCDE-luokan ajokortti, ei kuitenkaan kuljettajaopetuksen ensimmäisen vaiheen jälkeen annettava lyhytaikainen auton ajokortti, 360 markkaa;

2) KT- tai T-luokan ajokortti 100 markkaa;

3) *KT- tai* T-luokan ajokortin muuttaminen muuksi kuin lyhytaikaiseksi auton ajokortiksi 220 markkaa;

4) A-, AB-, ABE-, ABC-, ABE/ABC-, ABE/ABCD-, ABCD- tai ABCE-luokan ajokortin muuttaminen korkeamman luokan ajokortiksi 100 markkaa;

5) ajokortin kaksoiskappale, ei kuitenkaan nimenmuutoksen johdosta annettu, 100 markkaa;

Ajokortti:

1) *A** ** *-*, ** B* ** **-*, ** BE** **-*,
A B* ** **-, *A BE** **-*, ** B* C* **-*,
A B* C* **-, ** BE C* **-*, *A BE C* **-*,
* BE CE**-, *A BE CE**-*, ** B* C*D *-*,
A B* C* D*-, ** BE C* D*-*, *A BE C* D*-*,
** BE CE DE- ja A BE CE DE-*luokan ajokortti, ei kuitenkaan kuljettajaopetuksen ensimmäisen vaiheen jälkeen annettava lyhytaikainen auton ajokortti, 400 markkaa;

2) T-luokan ajokortti 140 markkaa;

3) T-luokan ajokortin muuttaminen muuksi kuin lyhytaikaiseksi auton ajokortiksi 260 markkaa;

4) *ajokortin muuttaminen muuksi ylemmän luokan ajokortiksi kuin lyhytaikaiseksi auton ajokortiksi 140 markkaa;*

5) ajokortin kaksoiskappale, ei kuitenkaan nimenmuutoksen *tai henkilötunnuksen muutoksen* johdosta annettu, 140 markkaa;

Voimassa oleva laki

- 6) henkilöauton ammattiajolupa 100 markkaa; ja
7) liikenneopettajalupa 100 markkaa.

Ehdotus

- 6) henkilöauton ammattiajolupa 140 markkaa;
7) liikenneopettajalupa 140 markkaa; ja
8) henkilöauton ammattiajoluvan ja liikenneopettajaluvan kaksoiskappale 70 markkaa.

12 §

Leimaverosta ovat vapaat toimituskirjat:

asioissa, jotka koskevat:

niin myös

60) väliaikainen ajokortti ja sellainen uusi ajokortti, joka annetaan ajokorttiluokan alentamisen tai erityisehtojen muuttamisen johdosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1990. Lakia sovelletaan ajokortteihin, jotka annetaan lain tultua voimaan.

